Слово на Преподобния Теодосий, Печерски игумен, към Киевския княз Изяслав за Християнската и латинската вяра.

И Православни и унияти почитат Преподобния Теодисий Печерски като велик Божий угодник. Нека те да знаят, как този Светия е учил за латинската вяра. Той написал на Киевския княз Изяслав такъв съвет:

Господи благослови!

Аз искам да ти кажа нещо, Боголюбиви княже. Аз, Теодосий, лош слуга на Пресветата Троица: Отца и Сина и Светаго Духа – съм роден в чистата, Православна вяра и възпитан в доброто учение от православни отци и майка си. Те ме научиха, че ние трябва да се държим за добрия закон, и да не се присъединяваме към латинската вяра, да избягваме причастието[1] и всяко тяхно учение, да се гнусим от техните обичаи, да не даваме православни дъщери на тях и да не взимаме техни дъщери за православни (т. е. преди те да са приели Православието – бел. м.), да не дружим с тях и дори да не ядем заедно с тях; защото те вярват неправилно и живеят нечисто. Ядат в сряда и петък месо, през пости ядат яйца и мляко, а в събота постят.

Когато сгрешат, не искат прошка от Бога, а им прощават техните свещеници за дарове (индулгенциите – бел. м.). Техните свещеници не встъпват в законен брак, а живеят със слугините си и за това беззаконие не им се забранява да служат. Епископите им също имат държанки. Служат с опресноци (безквасен хляб – бел. м.), мъртъвците поставят с нозете на запад, позволяват женитба за сестрата на умрялата жена. Кръщават с едно потапяне, а ние с три. Ние се помазваме при Кръщението с масло (елей) и миро, а те не.

Те учат, че Светия Дух изхожда от Отца и Сина (т. н. Филиокве – бел. м.). У тях има много и други зли работи: тяхната вяра е пълна с разврат и погибел. Те вършат онова, което и евреите не допускат. У тях има и много от ереста на Савелия.

Пази се, чадо, от тези кривоверци и техните беседи, защото и нашата земя се напълни с тях.

Ако някой спаси душата си, то само тоя, който живее в Православната вяра, защото няма по-добра вяра от нашата чиста, Света Православна вяра. Като живееш в тази вяра, не само ще се избавиш от грехове и вечна мъка, но ще станеш и причастник към

---

[1] Думата „причастие” в староруския език означава въобще „съучастие”, „съпричастност” в нещо. (бел. архим. Иоан Филипов)

вечния живот и безкрай ще се радваш със Светиите. А ония, които живеят в друга вяра – латинската или арменската, не ще видят вечен живот.

Не е прилично, чадо, да се хвали чуждата вяра. Който хвали чуждата вяра, той все едно хули своята. Ако пък някой хвали и своята и чуждата, то той е двоеверец и близък към ерес.

И тъй, чадо, пази се от тях и всякога дръж за своята вяра. Не се събирай с тях, но бягай от тях и се подвизавай в своята вяра с добри дела. Прави милостиня не само на своите по вяра, но и на чуждите по вяра. Видиш ли гол, или гладен или попаднал в беда, бил той евреин, или турчин или латинянин, към всеки бъди милосърден, избави го от беда, както можеш, и не ще бъдеш лишен от награда от Бога. Защото сам Бог в сегашния век излива своята милост не само върху Християните[2], но и върху неверните. За езичниците и друговерците Бог се грижи в този век, но в бъдещия те ще бъдат чужди на вечните блага. Ние, които живеем в Православната вяра, и тук получаваме всички блага от Бога, и в бъдещия век ще ни спаси нашия Господ Иисус Христос.

Чадо, ако е нужно, дори да умреш за тази Свята вяра, иди с дързновение на смърт. Така Светиите са мрели за вярата, а сега живеят в Христа.

Ако видиш, чадо, иноверци да спорят с православни и да искат с лъжа да ги изтръгнат от Православната Църква, помогни на православния. С това и ти ще избавиш овца от лапите на лъв. Ако ли замълчиш и ги оставиш без помощ, то все едно, че ти си отнел изкупената душа от Христа и си я предал на сатаната.

Ако някой ти каже: „И нашата и вашата вяра е от Бога", то ти, чадо, му отговори тъй: „Кривоверецо! ти и Бога ли считаш за двоеверец? Не чуваш ли що говори Писанието: *Един е Господ, една е Вярата, едно е Кръщението*? (Еф. 4:5). Толкова години си държал Правата Апостолска вяра, а сега по сатанинско внушение се връщаш в зловерието. Не чуваш ли Апостола Павла, който поучава: *Ако дори ние, или Ангел от небето ви благовествува нещо по-друго от това, що ние ви благовестихме, анатема* (проклет) *да бъде*? (Гал. 1:8). А вие (латинците – бел. м.) отхвърлихте

---

[2] Умишлено изписвам думата с главна буква, защото напоследък се смятат еретиците – римокатолици, протестанти, арменците-миафизити, сиро-яковити, малабарци, копти и сектантите на Християнска основа за „християни". Истинският Християнин е Православният Християнин, защото един е Господ Иисус Христос, една е Неговата Света, Съборна и Апостолска Църква, едно е Кръщението, истината е една и не може да има две или повече истини по този въпрос. (бел. м., Петър Драганов)

Апостолската проповед и постановленията на Св. Отци и приехте неправата и извратена вяра, пълна с всяка погибел. Защо сте отхвърлени от нас? Защото вие служите с мъртво тяло (т. е. с о́ргани), призовавайки мъртвия бог. А ние служим с живо тяло, като гледаме самия Господ жив, да седи отдясно на Отца и да идва да съди живите и мъртвите. Вие сте мъртъвци и мъртва жертва принасяте (т. е. опресноци), а ние принасяме на Живия Бог жива, чиста и непорочна жертва, за да получим вечен живот в Христа Иисуса нашия Господ, чиято е славата. Амин.

(„Православный русскый календарь”, 1928 г.)

От сп. „Православенъ мисионеръ”, гр. Пловдив, г. II, 1933 г., кн. II, стр. 50-52
Набор и редакция: Петър Драганов
Пловдив, 2017 г.